

[View this email in your browser](#)

Biosfärområde Biosfäärialue

Nyhetsbrev - Uutiskirje 1/2020

I detta nyhetsbrev informerar lokala aktörer om aktuell verksamhet för en hållbar utveckling i Skärgårdshavets biosfärområde. Nyhetsbrevet finns även på biosfärområdets hemsida www.biosfar.fi

Paikalliset toimijat kertovat tässä heidän kestäväen kehityksen ajankohtaisesta toiminnasta Saaristomeren biosfäärialueella. Uutiskirje löytyy myös biosfäärialueen kotisivuilta www.biosfar.fi

Från och med maj är detta biosfärkontorets personalstyrka - vi hälsar Erika hjärtligt välkommen med i arbetsgemenskapen! Toukokuusta alkaen tämä on biosfääritoimiston henkilöstö - toivotamme Erikan lämpimästi tervetullut työyhteisöön! (Projektledare/projektipäällikkö **Erika Silventoinen**, kommunikatör/kommunikaattori **Pia Prost**, koordinator/koordinaattori **Katja Bonnevier**)

Erika ansvarar för Biosfärakademin

Mitt namn är **Erika Silventoinen** och från och med 11.5.2020 jobbar jag som projektledare för Biosfärakademin. Biosfärakademin's främsta uppgift är att upprätthålla och utveckla biosfärfostran samt pedagogiskt material för både barn och ungdomar. I mitt tidigare arbete har jag jobbat som turismslärare på Axxell i Åbo. Mitt kunskapsområde är alltså inom pedagogik, men jag är mycket intresserad av hållbar utveckling och ser fram emot att lära mig mycket nytt inom det området!

Min första arbetsuppgift blir att planera och starta upp sommarsäsongen i det populära Knattelabbet i Korpoström. Projektet anställer i år tre sommarjobbare i Knattelabbet: **Wilma Johansson**, **Sara Söderlund** och **Emma Kotka**. På grund av rådande omständigheter ser verksamheten i Knattelabbet annorlunda ut i år. Vi kommer att satsa på program som kan utföras i mindre grupper, till exempel tillsammans med den egna familjen. Knattelabbet har i år ett lånotek och uppgifter som barnen, med lånad utrustning, kan utföra tillsammans med en "egen" vuxen. Vi kommer även att göra digitalt material som man kan ta del av på distans och vi planerar att sända live en gång i veckan. Jag tror att sommaren i Knattelabbet, på tryggt avstånd, kommer att bli både givande och rolig trots allt!

Erika Biosfääriakatemian projektipäällikkö

Nimeni on **Erika Silventoinen** ja työskentelen 11.5.2020 alkaen Biosfääriakatemian projektipäällikkönä. Biosfääriakatemian ensisijaisena tehtävänä on biosfäärikasvatuksen sekä lapsille ja nuorille suunnatun pedagogisen materiaalin kehittäminen ja työstäminen. Tätä ennen työskentelin matkailualan opettajana Axxellissa Turussa. Pedagogiikka on osaamisalaani, mutta olen erittäin kiinnostunut kestävästä kehityksestä ja odotan innolla oppivani aiheesta lisää!

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate ▼](#)

käynnistäminen. Hankkeen kautta Junnulabrassa on tänä kesänä kolme kesätyöntekijää: **Wilma Johansson, Sara Söderlund ja Emma Kotka**. Vallitsevan tilanteen vuoksi Junnulabran toiminta poikkeaa tänä vuonna aikaisemmista vuosista. Tänä vuonna panostamme tehtäviin, joita voi tehdä pienemmissä ryhmissä, esimerkiksi oman perheen kanssa. Junnulabrassa on tänä vuonna lainaamo, josta lapset voivat lainata välineistöä tehdäkseen tehtäviä "oman" aikuisen kanssa. Tulemme myös laatimaan sähköistä aineistoa, johon voi tutustua verkossa, ja suunnitella live-lähetystyksiä kerran viikossa. Uskon, että Junnulabran kesästä tulee antoisa ja hauska kaikista huolimatta, turvavälit muistaen!

Knattelabbet - Junnulabra - Kid's Lab goes digital 2020!
Fr.v./Vas: Annika Holmén, Wilma Johansson, Marina Saanila

Ruoan kiertokulku Huvikummissa: Huvikumpu voitti RANKU-kilpailun

Yksi Huvikummun ulkopainotteisen varhaiskasvatusryhmän pääteemoista toimintakaudella 2019-2020 on ollut ruoan kiertokulku. Olemme osallistuneet yhtenä pilottiryhmänä Paraisten kaupungin Luova kiertokulkumatka ekologisessa oppimisympäristössä- projektiin. Projektin avustuksella saimme muun muassa perustettua matokompostin.

Aloitimme syksyllä projektin lasten kanssa keskustelemalla ruokahävikistä ja siitä, miten voisimme vähentää ruoan poisheittämistä. Päätimme yhdessä lasten kanssa, että he miettivät minkä verran jaksavat syödä ja ottavat itse ruokansa. Sovimme myös, että he yrittävät maistella myös uusia makuja. Tulimme yhdessä siihen tulokseen, että jos ei tiedä tykkääkö ruoasta, kannattaa ottaa ensin pieni maistiainen ja hakea sitten lisää. Pian huomasimme, että ruokaa heitetään ryhmässämme tosi vähän pois. Lapset oppivat nopeasti arvioimaan minkä verran he ottavat ruokaa. Myös keittiössä huomattiin, että ryhmämme jätteistä on melkein aina tyhjä. Matokompostiin vietäväksi onkin jäänyt lähinnä hedelmien kuoria.

On ollut hauska seurata lasten kanssa, miten hedelmien kuoret pikkuhiljaa häviävät, kun madot syövät niitä. Myös matojen jätökset ovat tuottaneet mielenkiintoisia keskusteluja ja olemme sen myötä päässeet keskustelemaan ruoan kiertokulusta ja ihmisen kehon toiminnasta. Kasvun ihmeitä pääsimme talvella seuraamaan istuttamalla yrttejä ja herneensversoja.

Tällä hetkellä matokomposti voi hyvin ja madot lisääntyvät hurjaa vauhtia. Olemme nyt poikkeustilanteesta johtuen lähettäneet lapsille videotervehdyksen, jossa esittelemme matokompostin tilannetta ja ruokimme madot. Lapsilla on tapana toivottaa matokompostin madoille hyvää yötä, kun suljemme kompostin ruokkimisen jälkeen, ja monet kertoivat, että lapset olivat toivotelleet ”hyvät yöt” myös tietokoneen ruudun kautta yhdessä kanssamme.

Emma Storgård ja Anu Orvasto-Helin

Matens kretslopp på Huvikumpu: daghemmet vann RANKU-tävling

Matens kretslopp har under verksamhetsperioden 2019–2020 varit ett av huvudtemana för Huvikumpus utomhusinriktade grupp inom småbarnspedagogiken. Vi har som pilotgrupp deltagit i Pargas stads projekt Kreativ kretsloppsresa i ekologisk lärmiljö. Med projektbidraget har vi bland annat startat en maskkompost.

Vi började projektet med barnen på hösten genom att prata om matsvinnet och hur vi kunde minska på

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate ▼](#)

smaker. Vi kom gemensamt fram till att om man inte vet om man tycker om en maträtt, lönar det sig att först att ta en liten smakbit och sedan ta till. Vi märkte snabbt att det är mycket lite mat som kastas bort i vår grupp. Barnen lärde sig fort att uppskatta hur stora portioner de tar. Också i köket märkte man att gruppens sopkärl nästan alltid är tomt. Det har närmast återstått fruktskal att lägga i maskkomposten.

Tillsammans med barnen har det varit roligt följa med hur fruktskalen så småningom försvinner, då maskarna äter upp dem. Maskarnas spillning har också gett upphov till intressanta diskussioner och vi har på det viset kommit in på matens kretslopp och människokroppens funktioner. På vintern hade vi möjlighet att följa växandets under genom att plantera örter och odla ärtskott.

För närvarande mår maskkomposten bra och maskarna förökar sig i rasande fart. På grund av det rådande undantagsläget har vi nu skickat en videohälsning till barnen, där vi tar en titt i maskkomposten och matar maskarna. Barnen brukar säga god natt till maskkomposten när vi stänger komposten efter att maskarna fått mat, och många berättade att barnen hade önskat "god natt" också via datorskärmen tillsammans med oss.

Emma Storgård och Anu Orvasto-Helin

RANKU - näringsneutral kommun / Ravinneneutraali kunta

Att återvinna näringsämnen är ett sätt att använda naturresurser hållbart samt ett sätt att vara resursklok. Genom att återvinna näringsämnen kan vi minska på behovet av icke förnybar fosfor från gruvor, spara energi som skulle ha använts för konstgödselproduktion samt öka vår självförsörjningsförmåga vad gäller näringsämnen. Samtidigt kan vi minska miljöbelastningen och övergödningen i våra vattensystem som orsakas av kväve och fosfor. Allt detta har också en stor påverkan på boendemiljön och människors välbefinnande.

Orgaanisten ravinteiden kierrätys on osa luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja resurssiviisautta. Ravinteita kierrättämällä voidaan vähentää uusiutumattoman, louhittavan fosforin käyttöä, säästää väkilannoitteiden valmistukseen tarvittavaa energiaa ja lisätä ravinneomavaraisuutta. Samalla vähennetään ympäristöön kohdistuvaa kuormitusta ja fosforin ja typen aiheuttamaa vesien rehevöitymistä. Tällä on suuri merkitys myös asuinympäristölle ja ihmisten hyvinvoinnille.

[Lue lisää/Läs mer!](#)

Subscribe

Past Issues

Translate ▼

Syftet för Skärgårdshavets vinterträff 2020 var att presentera FN:s globala mål för hållbar utveckling ur ett skärgårdsperspektiv. Vad görs redan idag i våra olika skärgårdsområden, och på vilket sätt kan jag själv och mitt skärgårdssamhälle bidra?

Fredagen den 28 februari hölls Skärgårdshavets vinterträff, som ordnas en gång per år av Skärgårdshavets biosfärområde. Deltagarna på Skärgårdscentrum Korpoström var över 80 till antalet, vilket visar att både temat kring de globala hållbarhetsmålen och regelbundna träffar där man får träffa andra skärgårdsbor är mycket viktiga.

År 2015, samma år som det globala klimatavtalet slöts i Paris, gick världens länder samman kring de 17 hållbarhetsmålen, Agenda 2030. Målen är extremt ambitiösa och de är i korthet ett recept för att rädda världen - målen ska hjälpa oss skapa fred, få slut på den extrema fattigdomen och stävja klimatförändringen.

Det är utmanande att behandla alla sjutton mål på en dag, helt enkelt för att de är så många. Men under vinterträffen lät det sig ändå göras, tack vare insatta och kunniga talare.

Under hösten har eleverna i Kyrkbackens skola i Nagu jobbat bland annat med hållbarhetsmål 4 (God utbildning för alla), 6 (Rent vatten och sanitet) och 12 (Hållbar konsumtion och produktion) inom sitt skolämne Skärgårdskunskap. Eleverna **Vincent Andersson**, **Ellinor Winqvist** och **Elenor Bonn** (bilden ovan till höger) presenterade resultaten och lyfte bland annat fram att man kunde utveckla ett stipendiesystem för skärgårdens unga, eftersom de är tvungna att flytta hemifrån redan efter grundskolan för att få en utbildning. De hade också funderat mycket på vilka beteendemönster man borde bryta för att gynna en hållbar konsumtion och drog ner rungande applåder för sitt inlägg.

Inom mål 9 (Hållbar industri, innovationer och infrastruktur) talade Pargas stads turismchef **Niina Aitamurto** om hur turismindustrin kan bidra till en hållbar utveckling i skärgården. Hennes taltur sammanföll med pressmeddelandet om att världens största resemässa, ITB i Berlin, hotades att ställas in på grund av coronaviruset, vilket också bekräftades av de tyska hälso- och ekonomidepartementen senare på dagen. Det gav en tankeställare om hur sårbar vår globala värld egentligen är.

Mål 11 (Hållbara städer och samhällen) fick kött på benen genom att **Nina Söderlund**, ordförande för Skärgårdsinsitutet vid Åbo Akademi, berättade om planerna att ordna en "Skärgårdens inflyttningsfestival" under hösten. För att upprätthålla hållbara skärgårdssamhällen krävs inflyttning och välkomnande sammanhang.

Petra Granholm (bilden ovan till vänster), som jobbar på Ålands fredsinstitut och är en av dem som arbetat med Ålands hållbarhetsprogram bärkraft.ax, drog paralleller mellan hållbarhetsmålen och att lära sig alfabetet.

Det är viktigt att lära sig bokstäverna, men det är först när man kan dem alla som man kan lära sig skriva. På samma sätt kan man inte lyfta fram ett mål framom ett annat, för de är alla lika viktiga för att nå målsättningarna inom Agenda 2030.

I sin taltur om mål 16 (Fredliga och inkluderande samhällen) och 17 (Genomförande och globalt partnerskap) citerade Granholm president **Tarja Halonen**, som sagt att att hållbar utveckling är som ett hus med 17 dörrar: vilken dörr du än väljer kommer du in i samma hus. De sjutton dörrarna, det vill säga hållbarhetsmålen, poängterar att problemen och behoven är många och på olika plan: människor har olika förutsättningar, jorden har olika förutsättningar på olika platser och över tid – men möjligheterna till lösningar är minst lika många. Vi behöver bara hitta dem.

Övriga talare var **Sini Ruotsalainen** och **Heidi Tolvanen** från Livonsaari ekoby, **Anna von Zweybergk** från Valonia, **Christoffer Boström** från Åbo Akademi, **Maija Mussaari** från Forststyrelsen, **Anna Franzén** från Åbolands skärgårdsstiftelse och **Cecilia Lundberg** från Centret för livslångt lärande. De flesta presentationer finns på biosfärområdets hemsida biosfar.fi.

Pia Prost

Saaristomeren talvitapaamisessa 2020 tarkasteltiin YK:n maailmanlaajuisia kestävän kehityksen tavoitteita saariston näkökulmasta. Tapaamisessa pohdittiin, mitä eri puolilla saaristoa tehdään jo nyt ja mitä minä ja oma saaristoyhteisöni voimme tehdä.

Saaristomeren biosfäärialueella järjestettiin perjantaina 28. helmikuuta vuotuinen Saaristomeren talvipäivä. Saaristokeskus Korpoströmiin kokoontui yli 80 osallistujaa, mikä osoitti, että globaalit kestävyystavoitteet ovat tärkeä aihe ja että säännölliset tapaamiset saaristolaisten kesken ovat myös hyvin tärkeitä.

Vuonna 2015 Pariisissa solmittiin maailmanlaajuinen ilmastopöytäkirja, ja samana vuonna maailman maat sopivat 17 kestävyystavoitteesta, Agenda 2030:stä. Tavoitteet ovat todella kunnianhimoisia: niiden avulla halutaan saavuttaa rauha, poistaa köyhyys maailmasta ja toimia ilmastomuutosta vastaan – lyhyesti ja ytimekkäästi tavoitteet ovat resepti maailman pelastamiseksi.

Tavoitteita on yksinkertaisesti niin paljon, että kaikkien 17 tavoitteen käsittely saman päivän aikana on haastavaa. Talvitapaamisessa tämä kuitenkin onnistui, mistä suurkiitos asiaan paneutuneille ja osaaville puhujille.

Syksyn aikana nauvolaisen Kyrkbackens skolan oppilaat olivat pohtineet saaristotiedon oppitunneilla muun muassa tavoitteita 4 Laadukas koulutus kaikille, 6 Puhtaan veden saanti ja sanitaatio ja 12 Kulutus- ja tuotantotapojen kestävyys. Tuloksia olivat esittelemässä koulun oppilaat **Vincent Andersson**, **Ellinor Winqvist** ja **Elenor Bonn**. He esittivät ajatuksen saariston nuorille kehitettävästä stipendijärjestelmästä, mikä tulisi tarpeeseen, sillä nuorten on pakko muuttaa pois kotoa jo peruskoulun jälkeen jatkaakseen opintojaan. Oppilaat olivat myös pohtineet perusteellisesti, mitä käyttäytymismalleja pitäisi muuttaa kestävän kulutuksen edistämiseksi, ja he saivat raikuvat aplodit alustuksestaan.

Paraisten kaupungin matkailupäällikkö **Niina Aitamurto** puhui tavoitteen 9 Kestävä teollisuus, innovaatiot ja infrastruktuuri pohjalta siitä, miten matkailuteollisuus voi edistää kestävä kehitystä saaristossa. Hänen puheenvuoronsa aikana julkistettiin lehdistötiedote maailman suurimpien matkamessujen, Berlinissä pidettävien ITB-messujen mahdollisesta peruuntumisesta koronaviruksen takia, minkä saksalaiset terveys- ja talousviranomaiset vahvistivatkin myöhemmin saman päivän aikana. Tämä antoi meille ajattelemisen aihetta: globaali maailmamme on itse asiassa hyvin haavoittuvainen.

Tavoite 11 Kestävät kaupungit ja asuinalueet konkretisoitui, kun Åbo Akademin Saaristoinstituutin puheenjohtaja **Nina Söderlund** kertoi syyskuun suunnitellusta ”Muuta saaristoon” -festivaalista. Jotta saaristoyhdyskunnat pysyisivät kestävinä, saaristoon tarvitaan uusia asukkaita ja tahoja, jotka saavat muuttajat tuntemaan itsensä tervetulleiksi.

Ahvenanmaan rauhaninstituutissa työskentelevä **Petra Granholm**, joka on työskennellyt myös Ahvenanmaan kestävyysohjelman bärkraft.ax parissa, näki yhtäläisyyksiä kestävyystavoitteiden ja aakkosten opettelemisen välillä.

On tärkeää oppia yksittäiset kirjaimet, mutta kirjoittamaan oppii vasta, kun osaa ne kaikki. Vastaavasti yhtä Agenda 2030 -tavoitetta ei voi nostaa toisen edelle, vaan kaikki ovat yhtä tärkeitä toimintaohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tavoitteita 16 Rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto ja 17 Yhteistyö ja kumppanuus käsittelevässä puheenvuorossaan Granholm siteerasi presidentti **Tarja Halosta**, jonka mukaan kestävä kehitys on kuin talo, jossa on 17 ovea: jokaisesta ovesta pääsee sisälle samaan taloon.

Nämä seitsemätoista ovea eli kestävyystavoitetta korostavat sitä, että ongelmat ja tarpeet ovat moninaisia ja kovin monitasoisia: ihmisillä ja koko maapallolla on eri edellytykset eri paikoissa ja eri aikoina, mutta ratkaisumahdollisuuksia on vähintään yhtä monta. Meidän täytyy vain löytää ne.

Muita puhujia olivat **Sini Ruotsalainen** ja **Heidi Tolvanen** Livonsaaren yhteisökylistä, **Anna von**

Abolands naturskola in action. Foto: Jonas Heikkilä

Saaristomeren biosfäärialue sai kaksi uutta biosfäärikumppania!

Biosfäärialueen toiminta perustuu järjestöjen, yritysten ja asukkaiden väliseen yhteistyöhön. Tämän konkretisoimiseksi olemme käynnistäneet kumppanuusohjelman, jossa kaikilla on selkeästi määritellyt roolit. Biosfäärikumppaniksi hyväksyminen ei edellytä määrättyjen kriteerien täyttämistä, sen sijaan kumppanin on asetettava tavoitteet oman toimintansa kestäväälle kehittämiselle.

- Mikä on teidän tehtävänne Unescon biosfäärialueen työssä saariston kestävän kehityksen edistämiseksi?
- Mitkä ovat suunnitelmanne biosfäärikumppanina? Mihin panostatte, mitä kehittäte?
- Mistä biosfäärikumppanuutenne huomaa?

Abolands naturskola - toiminnanjohtajan sijainen Jonas Heikkilä

Abolands naturskola eli Turunmaan luontokoulu on luonnossa tapahtuvan ulkopedagogiikan alueellinen osaamiskeskus. Olemme resurssi, jota ruotsinkieliset perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen yksiköt voivat hyödyntää, minkä lisäksi tarjoamme vapaa-ajan toimintaa myös lapsiperheille. Tarjoamme eri aihepiirejä käsittelevää ulko-opetusta, jonka teemat liittyvät vuodenaikoihin tai paikkoihin, lisäksi meillä on täydennyskoulutusta opetushenkilökunnalle. Opetuksemme pohjautuu opetussuunnitelmaan, ja se täydentää tavanomaista opetusta.

Luontokoulun opetus perustuu aktiiviseen oppimiseen, jonka keskipisteessä ovat lasten omat kokemukset ja havainnot. Lapset tutkivat ympäristöään erilaisten leikkien, haasteiden ja tehtävien avulla yhdessä luontokoulun opettajan kanssa. Kun oppimisessa on mukana koko keho ja kaikki aistit, monimutkaiset ilmiöt on helpompi ymmärtää. Samalla lasten suhde luontoon ja toisiin lapsiin vahvistuu. Abolands naturskolan ensisijaisen toiminta-alueen muodostavat Turku, Kaarina, Parainen, Kemiönsaari ja Salo. Luontokoulupäivän voi järjestää mainiosti koulun takana olevassa metsikössä, rannalla päiväkodin lähellä tai tekemällä retken kauemmas johonkin seudun virkistys- tai luonnonsuojelualueista.

Tavoitteemme on tehdä Abolands naturskolasta ruotsinkielisen luonnossa harjoitettavan ulkopedagogiikan johtava toimija seudulla. Teemme mielellämme ympäristökasvatuksen eri konsepteihin liittyvää yhteistyötä

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate ▼](#)

myös muita ympäristökasvatuksellisia konsepteja, joita voidaan markkinoida luontokoulun verkostojen kautta.

Tavoitteenamme on sisällyttää saaristoteema kaikkiin tuotteisiimme samaan tapaan kuin Merenkurkussa toimiva Kvarkens naturskola on valinnut aiheekseen Merenkurkun yhteistyössä Merenkurkun maailmanperintökohteen ja Ahvenanmaan luontokoulun Itämerisäätiön (Östersjöfonden) luokkien kanssa. Saaristoteeman voi liittää Biosfäärialue koulussa -ohjelmaan. Toinen tavoitteemme on, että merten muoviroskaa käsittelevän teeman kysyntä kasvaisi. Muoviteema täytyy sovittaa yhteen Biosfäärialue koulussa -ohjelman kanssa kokonaisuudeksi esimerkiksi siten, että muoviteema tarjottaisiin kaikille 6. luokkien oppilaille, jotka osallistuvat 7. luokalla Biosfäärialue koulussa -ohjelmaan. Teemme yhteistyötä Saaristokeskus Korpoströmin kanssa tuleviin näyttelyihin ja teemoihin liittyvien teemakokonaisuuksien parissa.

Käytämme biosfäärialueen logoa uusilla verkkosivuillamme, ja tulemme käyttämään logoa digitaalisesti ja painettuna markkinoidessamme tuotteitamme kouluihin ja päiväkoteihin.

Saaristokeskus Korpoström - viestintävastaava Anna Franzén

Olemme koko alueen vierailukeskus. Kestävyyssasiat ovat toimintamme perusta. Viestinnässämme, näyttelyopastuksissamme ja Junnulabran pedagogisessa toiminnassa biosfäärialue ja kestävä kehitys ovat teemoja, joista pyrimme aina keskustelemaan kävijöidemme kanssa.

Junnulabra on kasvanut vuosi vuodelta, nyt on käynnistymässä labran 5. kausi. Tänä vuonna Junnulabra liitetään osaksi biosfäärialueen Biosfääriakatemia-ohjelmakokonaisuutta, mikä avaa uuden kehitysvaiheen Junnulabran toimintaan. Biosfäärialueen rooli Junnulabran koordinaattorina tulee entistä enemmän näkyville. Uusi toimintamuoto, joka on nyt saanut lisää nostetta koronan aiheuttamien haasteiden takia, on Junnulabran näkyvyyden lisääntyminen verkossa. Tämä taas tulee vahvistamaan Saaristokeskuksen läsnäoloa verkossa kokonaisuutena. Olemme tästä hyvin iloisia.

Olemme ylpeitä saadessamme käyttää Proud Partner -logoa. Logo on jo käytössä verkkosivuillamme, mutta jatkossa se tulee näkymään useammassa yhteyksissä. Biosfäärialueella on itsestään selvä asema esiteltäessä Saaristokeskuksen omistajia ja muita toimijoita.

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate ▼](#)

Skärgårdscentrum/Saaristokeskus Korpoström

Skärgårdshavets biosfärområde har fått två nya partner!

bli godkänd som biosfärpartner behöver man inte uppfylla några kriterier, men man skall istället sätta upp målsättningar för hur ens verksamhet kan utvecklas på ett hållbart sätt.

- Vilken roll har ni i Unesco biosfärområdets arbete för en hållbar utveckling i skärgården?
- Nämn något som ni planerat att satsa på eller utveckla nu som biosfärpartner?
- Hur kan en utomstående notera att ni är en biosfärpartner?

Åbolands naturskola - Jonas Heikkilä, vikarierande verksamhetsledare

Åbolands naturskola är ett regionalt kompetenscentrum för utomhuspedagogik i naturen. Vi är en resurs för den svenskspråkiga grundläggande utbildningen och småbarnspedagogiken, samt i mindre utsträckning för barnfamiljer (fritidsverksamhet). Vi erbjuder uteundervisning med varierande teman som anknyter till årstid och plats, samt fortbildning till pedagoger. Vår undervisning är läroplansbaserad och fungerar som komplement till den ordinarie undervisningen.

Naturskolans undervisning bygger på ett aktivt lärande med barnens egna upplevelser och upptäckter i fokus. Genom lekar, utmaningar och uppdrag får barnen utforska sin omgivning tillsammans med naturskolläraren. Komplexa fenomen blir lättare att förstå när vi lär oss med hela kroppen och alla sinnen. Samtidigt stärks barnens förhållande till både naturen och varandra. Åbolands naturskolas verksamhetsområde omfattar främst Åbo, S:t Karins, Pargas, Kimitoön och Salo. Det går bra att ordna en naturskoldag i en skogsdunge bakom skolan, på en strand nära daghemmet eller som en längre utflykt till frilufts- eller naturskyddsområden i regionen.

Vår intention är att Åbolands naturskola skall vara den ledande regionala aktören inom utomhuspedagogik i naturen på svenska. Vi samarbetar gärna med Biosfärområdet och andra aktörer gällande olika miljöpedagogiska koncept. Åbolands naturskola är en av de regionala enheterna i Natur och Miljös riksomfattande nätverk av naturskolor. Natur och Miljö utvecklar och upprätthåller även andra miljöpedagogiska koncept som kan marknadsföras genom naturskolans nätverk.

Vår målsättning är att bygga upp ett skärgårdstema till våra produkter i samma stil som Kvarkens naturskolas kvarkentema i samarbete med Kvarkens världs naturarv och Ålands naturskolas Östersjöfondens klasser. Det här temat kan anknytas till programmet Biosfärområdet i skolan. Vår målsättning är att även temat "Plast i havet" ska få stor efterfrågan. Temat behöver samordnas så att det passar in som en helhet med programmet Biosfärområdet i skolan, t.ex. så att plasttemat alltid erbjuds i åk 6 för de elever som i sjuan deltar i Biosfärområdet i skolan. Vi samarbetar kring nya temahelheter i anknytning till de utställningar och teman som Skärgårdscentrum Korpoström arbetar med.

Vi använder Biosfärområdets logo på vår nya hemsida och kommer också att använda logon i vår marknadsföring till skolor och daghem, i digital och tryckt form.

Skärgårdscentrum Korpoström - Anna Franzén, kommunikationsansvarig

Vi är ett besökscenter för hela regionen. Hållbarhetsfrågor är en grundpelare för vår verksamhet. I vår kommunikation och under guidningar i våra utställningar samt inom den pedagogiska verksamheten i Knattelabbet är Biosfärområdet och hållbar utveckling något vi alltid strävar efter att prata om med våra besökare.

Knattelabbet har vuxit för varje år som gått och startar inom kort sin femte säsong. I och med att Knattelabbet från och med i år kopplas till Biosfärområdets programhelhet Biosfärakademien är Knattelabbet inne i en ny utvecklingsfas. Biosfärområdets roll som koordinator av Knattelabbet blir nu ännu synligare. En ny sida i verksamheten, som fått extra luft under vingarna i och med de utmaningar som Coronasituationen har medfört, är att Knattelabbet kommer att få ökad synlighet på nätet. Detta i sin tur kommer att ge Skärgårdscentrum som helhet en starkare position on-line. Detta är något som vi är mycket glada över.

fortsättningen med i fler sammanhang. Biostärområdet har en självskriven plats när Skärgårdscentrum's ägare och övriga aktörer presenteras.

Piscatus - fisken och människan

Fiske är kultur och hantverk. Fiske är också starkt kopplat till utkomst, mat och makt. Så är det världen över och så har det varit i århundranden. Den som haft tillgång till fiskerättigheter och -redskap har fått jobba hårt men haft en inkomstkälla och mat på bordet. Men vems är fiskarna i havet? Är de en tillgång för turismen, människan och sälen? Eller borde de skyddas från de samma – från strandexploatering, föroreningar och överfiske?

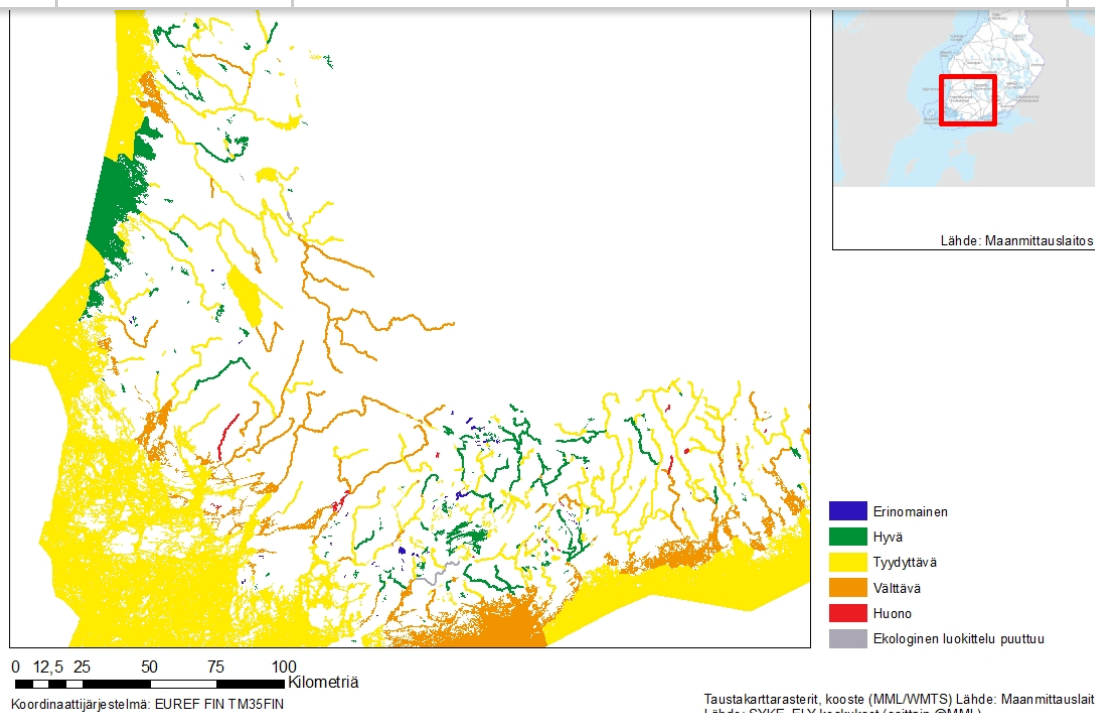
Från och med 2.6.2020 är utställningen i Skärgårdscentrum Korpoström öppen för allmänheten alla dagar kl. 10–16. Välkommen!

Piscatus – kala ja ihminen

Kalatalous on kulttuuria ja käsityötä. Kalatalous on voimakkaasti kytköksissä myös toimeentuloon, ruokaan ja valtaan. Näin on kaikkialla maailmassa ja näin on ollut vuosisatojen ajan. He, joilla on ollut kalastusoikeudet ja -välineet, ovat joutuneet tekemään lujasti töitä, mutta heillä on ollut tulonlähde ja ruokaa pöydässä. Mutta kenelle meren kalat kuuluvat? Ovatko ne turismin, ihmisen ja hylkeen omaisuutta? Vai pitäisikö niitä suojella näiltä kaikilta – rantojen hyödyntämiseltä, saasteilta ja ylikalastukselta?

2.6.2020 lähtien näyttely Saaristokeskus Korpoströmissä on ylöisölle auki joka päivä klo 10–16. Tervetuloa!

Foto: Houtskärs Lokalhistoriska Arkiv .

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate ▼](#)

*Ekologisk status för kustvattnen i Egentliga Finland, Nyland och Satakunta (publicerad år 2019).
Varsinais-Suomen, Uudenmaan ja Satakunnan rannikkovesien ekologinen tila (julkaistu vuonna 2019).*

Nätverk för restaurering av kustvattnen erbjuder stöd

Nätverket för restaurering av kustvattnen består av aktörer inom Egentliga Finland, Nyland och Satakunta och har syftet att främja förbättringen av kustvattnens status. Enligt den senaste (2019) klassificeringen av ytvattnens ekologiska status är kustvattnens status i Egentliga Finland och Nyland huvudsakligen måttlig eller otillfredsställande och även i Satakunta är kustvattnens goda status hotad. Det behövs därför snabba åtgärder och samarbete mellan olika instanser för att förbättra kustvattnens status, så att en god ekologisk vattenstatus ska kunna uppnås.

Nätverket för restaurering av kustvattnen vill för sin del svara på detta behov. Nätverket grundades vid årsskiftet 2019–2020 på uppdrag av NTM-centralerna i Egentliga Finland och Nyland och är en del av programmet för effektiviserat vattenskydd som finansieras av miljöministeriet. Nätverkets mål är att främja genomförandet av restaureringsåtgärder som förbättrar kustvattnens status genom att erbjuda aktörerna i området sakkunnigstöd och stärka samarbetet samt informations- och kompetensutbytet mellan dessa aktörer. Genom att sammanföra aktörer och sakkunniga inom kustområdet får åtgärderna ökad effekt.

Som ett led i nätverkets verksamhet sammanställs ett faktapakett som stöd för restaureringen av kustvattnen. Faktapakettet publiceras på webbplatsen för det riksomfattande nätverket för restaurering av vattendrag (www.ymparisto.fi/vesistokunnostusverkosto). Dessutom kommer nätverket att arrangera evenemang och webinarier i anslutning till kustvattnen och bistå planeringen av projekt som främjar kustens vattenstatus.

Kom med i nätverkets verksamhet!

Ytterligare information: **Sini Olin**, NTM-centralen i Nyland ([sini.olin\(at\)ntm-centralen.fi](mailto:sini.olin(at)ntm-centralen.fi))

Rannikkovesien kunnostusverkosto tarjoaa tukea rannikkovesien kunnostamiseen

Rannikkovesien kunnostusverkosto on Varsinais-Suomen, Uudenmaan ja Satakunnan alueiden toimijoista koostuva verkosto, jonka tavoitteena on edistää rannikkovesien tilan paranemista.

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate ▼](#)

alueellakin rannikkovesien hyvä tila on vaarantunut. Rannikkovesien tilan parantamiseksi tarvitaankin pikaisesti toimia ja monien eri tahojen yhteistyötä, jotta vesien hyvä ekologinen tila voidaan saavuttaa.

Rannikkovesien kunnostusverkosto pyrkii osaltaan vastaamaan tähän tarpeeseen. Verkosto perustettiin vuodenvaihteessa 2019-2020 Varsinais-Suomen ja Uudenmaan ELY-keskusten toimesta osana ympäristöministeriön rahoittamaa vesiensuojelun tehostamisohjelmaa. Verkoston tavoitteena on edistää rannikkovesien tilaa parantavien kunnostustoimien toteutumista tarjoamalla asiantuntijatukea alueen toimijoille, vahvistamalla alueen toimijoiden välistä yhteistyötä sekä tiedon- ja osaamisenvaihtoa. Kokoamalla yhteen rannikkoalueen eri toimijat ja asiantuntijat saadaan toimenpiteille vaikuttavuutta.

Osana verkoston toimintaa tullaan kokoamaan tietopaketti rannikkovesien kunnostamisen tueksi, joka julkaistaan Valtakunnallisen vesistökunnostusverkoston nettisivuilla (www.ymparisto.fi/vesistokunnostusverkosto). Lisäksi verkosto tulee järjestämään rannikkovesiin liittyviä tapahtumia ja webinaareja sekä avustamaan rannikon tilaa edistävien hankkeiden suunnittelussa.

Tule mukaan verkoston toimintaan!

Lisätietoa: **Sini Olin**, Uudenmaan ELY-keskus ([sini.olin\(at\)ely-keskus.fi](mailto:sini.olin(at)ely-keskus.fi))

Ovan fr.v: Plommon från Lillviks gård, Magdalena Ek gör rabarbersylt, skärgårdens rotfrukter, abborrar från

Skärgårdens Smakrutt

Skärgårdssmaken hittar du i de små gårdsbutikerna och bodarna

Skärgårdsborna har alltid varit fyndiga, samtidigt som de behöver flera ben att stå på i sin verksamhet. Ett resultat av detta är de otaliga små direktförsäljningsbodarna som man kan hitta längs vägarna när man tar sig en avstickare från Skärgårdsvägen in till byarna. De fungerar som lämpliga rastplatser under din cykeltur, vandring eller bil- motorcykelutfärd. I bodarna finns gårdarnas produkter såsom färsk nyupptagen potatis, dillen som hör till, fisk och fiskinlägg, grönsaker, bär, frukt, safter, sylter, honung, bröd, ostar, mjöl och gryn och fantastiska hantverksprodukter.

Mathantverket kom till Finland just genom skärgården, där behovet av kunskap i förädling av råvaror var stort. I skärgården finns idag många duktiga mathantverkare som har sina vinnar- och övriga produkter till salu i bodarna. Spana efter diplom på väggarna och vinnardekaler på produkterna!

Mycket av sortimentet går inte att köpa i butiker alls utan allting säljs direkt till konsument. Klimatet i skärgården och de många soltimmarna under sommarhalvåret lämpar sig bra för specialodlingar, därför kan de mest exotiska produkter hittas i bodarna. Störst är urvalet i vissa bodar under sensommaren när det mesta har mognat också på friland.

Samtidigt som du besöker bodar får du en titt i gårdarnas vardag och kan eventuellt få se någon traktor eller annan jordbruksmaskin, kanske du rent av får en liten pratstund med bonden. Det har blivit vanligare att gårdar drivs av kvinnor, så är det också i skärgården. Både på djur- och växtodlingsgårdar samt bär- och fruktodlingar.

Passa på att fråga om saker som bekymrat dig eller som du bara annars är intresserad av, t.ex hur produkterna i boden kommit till, var de vuxit, var djuren betat, och ställ frågan som ändå är på dina läppar: Vad gör ni på vintern då?

Förutom smakupplevelsen för stunden eller middagen hittas den perfekta gåvan ofta just i en gårdsbutik. Ett vackert bruksföremål tillverkat med största skicklighet eller en smagåva får även den som redan har allt att glädjas. Samtidigt bidrar du till hållbar utveckling genom att de småskaliga näringarna i skärgården kan hållas levande för kommande generationer.

[Här ser du alla gårdsbutiker i Skärgårdens Smakrutt!](#)

Margot Wikström, projektledare Kosthåll med konsumenten i fokus – KulTa, Pargas stad
margot.wikstrom@pargas.fi

Saariston makureitti

Saariston maut löytyvät pienistä tilamyymälöistä, puodeista

Saariston asukkaat ovat aina olleet varsin kekseliäitä ja se onkin tarpeellista sillä pystyssä pysyäksien on seistävä tukevasti monella pilarilla. Tämä näkyy muun muassa monina pieninä suoramyyntipisteinä, jotka löytyvät tienvarsilta kunhan poikkeaa Saaristotieltä kyliin. Nämä toimivat sopivina taukopaikkoina polkupyörä- vaellus- auto- tai moottoripyöräretkilläsi.

Puodeista löydät tilojen tuotteita kuten vastanostetut varhaisperunat, tilliniput, kalat ja kalasäilykkeet, vihannekset, marjat, mehut, hillot, hunajat, leivät, juustot, jauhot ja ryynit sekä upeita käsitöitä.

Artesaaniruoka rantautui Suomeen juuri saariston kautta, sillä raaka-aineiden jalostustiedon ja osaamisen tarve oli suurta. Tänäpäin saaristosta löytyykin monta taitavaa ruoka-artesaania, joiden voittaja- sekä muita tuotteita löytyy tilapuodeista. Etsi katseellasi seiniä koristavia diplomeja ja tuotteisiin kiinnitettyjä

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate ▼](#)

Tilapuoitien valikoimista suurinta osaa ei voi ostaa mistään kaupoista sillä kaikki tuotteet myydään suoraan kuluttajille. Saariston aurinkoinen ilmasto sopii mitä parhaimmin erikoiskasviviljelyyn, ja puodeista saattaakin löytää mitä eksoottisimpia tuotteita. Joissakin puodeissa valikoima on laajin syyskesällä kun avomaallakin viljeltävät tuotteet ovat kypsyneet.

Kun jo olet tilalla saatat päästä kurkistamaan maatalan arkeen ja näet ehkä traktorin tai muita maatalouskoneita, saatat jopa päästä juttuun viljelijän kanssa. Yhä tavallisempaa nykyään on että viljelijä onkin nainen, näin myös saaristossa. Niin eläin- ja kasvinviljelytiloilla kuin myös marja- ja hedelmätiloilla. Kysy vaikka mieltäsi askarruttaneita asioita tai mikä juuri sinua kiinnostaa, esim. miten puodissa myytävät tuotteet ovat kehittyneet, missä raaka-aineet ovat kasvaneet, missä eläimet laiduntavat ja kysy sitä mikä ihan jokaista kiinnostaa: mitä teette talvella?

Makuelämysten, niin hetkellisen kuin tuoreista raaka-aineista valmistetun illallisen, lisäksi parhaat lahjat löytyvät usein juuri pienistä tilapuoiteista. Se voi olla vaikka kaunis, taidokkaasti valmistettu käyttöesine tai makulahja, josta myös hän, jolla jo on kaikkea, ilahtuu varmasti. Näin tuet myös kestäväää kehitystä, jotta saariston pienimuotoiset elinkeinot voivat säilyä seuraaville sukupolville.

[Katso Saariston Makureitin kaikki tilamyymälät!](#)

Margot Wikström, hankevetäjä Kuluttajat ruokatalouden keskiössä, KulTa, Paraisten kaupunki
margot.wikstrom@parainen.fi

En delegation som utreder möjligheterna för Stockholms skärgård att ansöka om att bli ett biosfärområde besökte Åbolands skärgård i samband med vinterträffen. Förutom vinterträffen hann delegationen med fina besök på Brännskär, på Charlotta Björklöfs Västeräng på Ytterholm och på Korpo skola. Från vänster Gunilla Söderqvist, Yvonne Blombäck, Bo Tyrefors, Göran Lagerström, Sara Dreijer och Karin Almlöf. Pia Prost och Katja Bonnevier från Skärgårdshavets biosfärområde står i mitten av bilden.

Talvitapaamiseen osallistui Tukholman saaristosta tullut valtuuskunta, joka oli tutustumassa

Västerängissä Ytterholman saarella ja Korppoon koulussa. Vas. Gunilla Söderqvist, Yvonne Blombäck, Bo Tyrefors, Göran Lagerström, Sara Dreijer ja Karin Almlöf. Saaristomeren biosfäärialueen Pia Prost ja Katja Bonnevier ovat kuvassa keskellä.

Foto/Valokuva: Björn Sjöblom

Tidskriften Skärgård digitaliseras

Tidskriften Skärgård inleder under år 2020 en digitaliseringsprocess. Digitaliseringen görs för att ta vara på material som producerats för tidskriften under de mer än 42 år som den utkommit.

Skärgård kommer att arkiveras i pdf-format från och med 2013 framåt i publikationsarkivtjänsten Doria som upprätthålls av Nationalbiblioteket. Doria är en tjänst där flera högskolor och andra organisationer publicerar digitalt material av olika slag, till exempel största delen av Åbo Akademis doktorsavhandlingar publiceras där. Arkivet i Doria kommer att kunna nås via Skärgårds webbplats så snart digitaliseringen inletts. Numren publiceras i pdf-version i Doria ett år efter att de utkommit.

Utöver pdf-arkivet publiceras utvalda artiklar från de senaste årgångarna på nätet. Det arbetet har redan inletts. Du hittar artiklarna via Skärgårds webbplats www.skargard.fi när du klickar vidare till Artiklar och arkiv i balken till höger. Samma artiklar möter du småningom också på Skärgårds Facebooksida. Du följer väl Skärgård på Facebook www.facebook.com/tidskriftenskargard/

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate ▼](#)

– eller kanske det till och med blir bättre med tiden.

Tidskriften Skärgård utges av Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi, som är placerat vid Centret för livslångt lärande. Finansiärer för tidskriften är Svenska litteratursällskapet i Finland, Konstsamfundet, William Thuring's stiftelse, samt Stiftelsen Martha och Albin Löfgrens kulturfond.

Mia Henriksson

Tidskriften Skärgård digitalisoidaan

Tidskriften Skärgård -lehti käynnistää vuonna 2020 digitalisointiprosessin. Lehti siirretään digitaaliseen muotoon, jotta kaikki lehteä varten tuotetut materiaalit lehden olemassaolon yli 42 vuoden ajalta saadaan tallennettua.

Vuodesta 2013 alkaen ilmestyneet numerot arkistoidaan pdf-muotoisina Kansalliskirjaston ylläpitämään Doria-julkaisuarkistoon. Doria on useiden korkeakoulujen ja muiden järjestöjen käyttämä palvelu, jonka kautta voi julkaista erilaista digitaalista aineistoa. Esimerkiksi suurin osa Åbo Akademin väitöskirjoista julkaistaan Doriassa. Kun digitalisointi on päässyt käyntiin, lehden verkkosivuilta pääsee Dorian arkistoon. Lehti julkaistaan pdf-muodossa Doriassa vuosi ilmestymisen jälkeen.

Pdf-arkiston lisäksi verkossa julkaistaan valittuja artikkeleita menneistä vuosikerroista. Tämä työ on jo alkanut. Pääset lukemaan artikkeleita osoitteessa www.skargard.fi klikkaamalla oikeassa sivureunassa olevaa otsikkoa Artiklar och arkiv. Samat artikkelit julkaistaan myös lehden Facebook- sivulla [@tidskriftenskargard](https://www.facebook.com/tidskriftenskargard/). Seuraathan jo lehteämme Facebookissa www.facebook.com/tidskriftenskargard/

Digitalisoinnista huolimatta lehti ilmestyy jatkossakin aikaisempien vuosien malliin myös paperisena lehtenä, vuosittain julkaistaan neljä teemanumeroa. Lehti on kaunis keräilykohde, jonka sisällöstä suurin osa kestää hyvin aikaa – tai jopa paranee ajan myötä.

Tidskriften Skärgård -lehteä julkaisee Åbo Akademin Saaristoinstituutti, joka toimii Elinikäisen oppimisen keskuksen yhteydessä. Lehden rahoittajia ovat Svenska litteratursällskapet i Finland, Konstsamfundet, William Thuring's stiftelse sekä Stiftelsen Martha och Albin Löfgrens kulturfond.

Mia Henriksson

Östersjöforskare från Åbo Akademi i Finlands naturpanel

Miljöministeriet har utsett en ny naturpanel vars uppgift är att arbeta för biologisk mångfald och främja dialogen mellan forskare och politiker. Naturpanelen är i likhet med Finlands klimatpanel ett oberoende vetenskapligt expertorgan som ska sammanställa, granska och klassificera vetenskaplig information om biodiversitet till stöd för beslutsfattare.

Christoffer Boström, biträdande professor i miljörelaterad Östersjöbiologi vid Åbo Akademi och ÅAs ena representant i biosfärområdets styrgrupp, är en av panelens experter. Naturpanelen har sammanlagt 16 medlemmar och leds av **Janne Kotiaho**, professor i ekologi vid Jyväskylän universitet.

[Läs mer på ÅAs sidor](#)

Subscribe

Past Issues

Translate ▼

Biosfäärialueen kestävyyskalenteri

Onhan biosfäärialueen kestävyyskalenteri sinulle tuttu? Löydät sen verkkosivuiltamme www.biosfar.fi/kalender. Joka kuukausi kalenterissa esitetään yksi biosfäärialueen tavoitteista erilaisten haasteiden, YK:n kestävyystavoitteiden ja upeiden kuvien avulla. Katso ja innostu!

Biosfärområdets hållbarhetskalender

Du har väl bekantat dig med vår nya hållbarhetskalender? Du hittar den på vår hemsida www.biosfar.fi/kalender. Varje månad presenteras ett av biosfärområdets målsättningar tillsammans med olika utmaningar, de berörda globala hållbarhetsmålen och jättefina bilder. Läs och låt dig inspireras!

KONTAKTUPPGIFTER - YHTEYSTIEDOT

Skärgårdshavets biosfärområde, Pargas stad, Handelsmansvägen 1, 21710 Korpo
Saaristomeren biosfäärialue, Paraisten kaupunki, Kauppamiehentie 1, 21710
Korpoo

biosfar.fi

Katja Bonnevier, koordinator, koordinaattori
040-3562655, katja.bonnevier@pargas.fi

Pia Prost, kommunikatör, kommunikaattori
050-3381710, pia.prost@pargas.fi

Erika Silventoinen, projektledare, hankevetäjä
Biosfäradakademin - Biosfääriakatemia
045-2741940, erika.silventoinen@biosfarakademin.fi

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate ▼](#)

This email was sent to styrelsen@foss.fi

[why did I get this?](#) [unsubscribe from this list](#) [update subscription preferences](#)

Skärgårdshavets Unesco biosfärområde · Handelsmansvägen 1 · Korpo 21710 · Finland

